

Sygn. akt IV CSK 458/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku L. K.
przy uczestnictwie K. D. i S. D.
o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 sierpnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt IV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od wnioskodawczyni na rzecz S. D. kwotę 1800 (tysiąc
osiemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Orzekając w sprawie z wniosku L. K. z udziałem S. D. i K. D. o podział majątku wspólnego E. i K. H. małżonków D., dział spadku po E. D. oraz zniesienie współwłasności, postanowieniem z dnia 31 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w G. uznał za bezskuteczną w stosunku do S. D. – w zakresie bliżej oznaczonego roszczenia - bliżej oznaczoną umowę zawartą między L. K. a K. D., a ponadto przyznał na wyłączną własność S. D. nieruchomość oznaczoną jako działka [...]3 o powierzchni 1,2120 ha, stanowiącą część nieruchomości objętej księgą wieczystą numer [...] (dalej: Nieruchomość) a L. K. - nieruchomość oznaczoną jako działka [...]2 o powierzchni 6,4680 ha oraz nieruchomość oznaczoną jako działka [...]5/1 o

powierzchni 0,66 ha, stanowiące część Nieruchomości, zasądził od S. D. na rzecz L. K. 93.500 zł z tytułu dopłaty oraz 7601,70 zł z tytułu zwrotu pożytków, obie kwoty płatne w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności, zasądził od L. K. na rzecz S. D. 9233,33 zł z tytułu zwrotu pożytków oraz 40.560 zł z tytułu zwrotu nakładów, obie kwoty płatne w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności, nakazał S. D., aby w terminie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia wydał L. K. przyznane jej nieruchomości, a w pozostałej części roszczenia L. K. i S. D. oddalił.

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w R. oddalił apelację L. K..

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, wnioskodawczyni wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W jej ocenie skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Okręgowy w zasadzie nie dokonał prawidłowej kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia, ograniczając się do powtórzenia stanowiska Sądu Rejonowego, co pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło

w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

Skarżąca nie wykazała, by kwestionowane przez nią orzeczenie dotknięte było tego rodzaju nieprawidłowościami.

W kontekście lakonicznego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania należy przede wszystkim przypomnieć, że zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, nr 10, poz. 157, z dnia 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, nie publ., z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2018 r.,

IV CSK 567/17, nie publ.). W tej sytuacji uzasadnienie oczywistej zasadność skargi nie może poprzestawać na odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Niezależnie od tego, należy zwrócić uwagę, że także podniesione w skardze zarzuty nierozpoznania sprawy w granicach apelacji przez nieustosunkowanie się do wskazanych tam zarzutów w żadnym razie nie świadczą o oczywistej zasadności skargi.

Wbrew bowiem tym zarzutom Sąd Okręgowy szczegółowo ustosunkował się do opinii biegłego z zakresu rolnictwa M. D. – uznanej za miarodajną tylko w odniesieniu do sposobu podziału Nieruchomości z wyłączeniem szacowania wartości nakładów i pożytków (w tym zakresie Sądy kierowały się opinią biegłego M. J., por. s. 12-13 uzasadnienia) – wyluszczać racje przemawiające za wybranym sposobem podziału i wiarygodnością opinii (por. s. 8-11 uzasadnienia), wyjaśnił, jakie zeznania świadków i uczestników uznał za wiarygodne a jakie nie i dlaczego, odwołując się do konkretnych zeznań i materiału dowodowego (por. s. 11-12 uzasadnienia), oraz dlaczego uznał za zasadne oddalenie wniosków o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu rolnictwa na okoliczność ustalenia sposobu podziału Nieruchomości (por. s. 8 uzasadnienia) i ustalenia wysokości pożytków pobranych przez S. D. z Nieruchomości (w tym zakresie Sądy kierowały się opinią biegłego M. J., por. s. 12-13 uzasadnienia).

Ustosunkowanie się do zarzutów apelacji w oderwaniu od przyjętego w niej sposobu ich usystematyzowania oraz przez bezpośrednią ocenę prawidłowości stanowiska sądu pierwszej instancji nie jest równoznaczne z pominięciem tych zarzutów.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co kosztów - art. 98 § 1 i § 3 w związku z art. 520 § 3, art. 13 § 2, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.